

Dr hab. ANNA JURKOWSKA-ZEIDLER, prof. UG
Katedra Prawa Finansowego
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Gdański

Gdańsk, 7 lipca 2023 r.

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Sebastiana Skuzy

pt. : *Status prawny Banku Gospodarstwa Krajowego jako publicznej finansowej instytucji rozwoju,*

Białystok 2023, ss. 239, promotor: dr hab. Dominik Gajewski, prof. SGH

Autor w rozprawie doktorskiej pt. *Status prawny Banku Gospodarstwa Krajowego jako publicznej finansowej instytucji rozwoju*, przygotowanej pod kierunkiem dra hab. Dominika Gajewskiego, prof. SGH zaprezentował bardzo interesującą i dotychczas nieopisaną w literaturze prawniczej instytucję Banku Gospodarstwa Krajowego (dalej jako BGK), dokonując analizy statusu prawnego BGK i charakteryzując go jako publiczną finansową instytucję rozwoju.

Już na wstępie recenzji, przed przejściem do uwag i ocen szczegółowych, podkreślam, że wybór tematu, sposób realizacji zamierzenia badawczego, twórczy wkład pracy Autora, jaki się z tym wiąże, a także rezultaty zaprezentowane w tekście rozprawy – pozwalają na uzasadnienie i sformułowanie w końcowej części recenzji jednoznacznej oceny, że rozprawa ta spełnia ustawowe wymogi stawiane pracom doktorskim.

I. Wybór tematu rozprawy

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska poświęcona jest statusowi prawnemu Banku Gospodarstwa Krajowego. Jest to jedyny bank w polskim systemie prawnym prowadzony w formie prawnej banku państwowego.

Podjęta w dysertacji tematyka badawcza jest złożona, poznawczo interesująca, a co więcej ważna praktycznie. Dotychczas funkcjonowanie BGK poddane było w głównej mierze analizie z punktu widzenia ekonomicznego i finansowego, czego podejmował się także sam Autor recenzowanej

dysertacji na gruncie dyscypliny ekonomia i finanse. Tymczasem Bank Gospodarstwa Krajowego to instytucja o szczególnym statusie prawnym, odrębnej od banków komercyjnych regulacji ustawowej oraz systemowym znaczeniu dla rynku finansowego.

Uznając za uzasadniony ekonomicznie i prawnie, aktywny udział państwa w obrocie gospodarczym, w tym na rynku finansowym i w sektorze bankowym, ustawodawca wprowadził odrębny tryb prawny dla utworzenia banku państwowego, który uwzględnia szczególne źródło pochodzenia kapitału oraz powierzone mu zadanie wspierania polityki gospodarczej rządu. Oznacza, to odmienny od innych, szczególny charakter prawny i objęcie go regulacją o charakterze *lex specialis* w stosunku do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2324 z późn. zm.). Co istotne, z ogółu przepisów tej ustawy wynika, że działalność banku państwowego nie podlega także zasadom, procedurom i rozwiązaniom organizacyjnym właściwym dla ujmowanego generalnie sektora publicznego. Obecnie jedynym bankiem państwowym działającym w Polsce na podstawie przepisów tej ustawy jest Bank Gospodarstwa Krajowego. Zadania, zakres działalności oraz organizację BGK określa ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2153), której art. 4 zalicza do podstawowych celów działalności BGK, w zakresie określonym ustawą oraz odrębnymi przepisami, wspieranie polityki gospodarczej Rady Ministrów, rządowych programów społeczno-gospodarczych, oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego.

Autor identyfikuje cechy działalności Banku Gospodarstwa Krajowego jako „publicznej finansowej instytucji rozwoju”, co zapewne wynika także z faktu, że BGK należy do systemu instytucji rozwoju, o którym mowa w ustawie z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1103) – art. 2 ust. 1. Instytucje takie funkcjonują w Unii Europejskiej głównie w klasycznej formie tzw. banków rozwoju (*development banks*) i co istotne podlegają nadzorowi finansowemu: makro- i mikroostrożnościowemu. Taki charakter właśnie – banku/instytucji rozwoju - można także, ze względu na dotychczasową analizę przepisów i zakresu funkcjonowania, przypisać generalnie Bankowi Gospodarstwa Krajowego. Podkreślić także należy, że BGK jest bankiem istotnym systemowo: podlega nadzorowi w ramach sieci bezpieczeństwa finansowego (*financial safety net*), którą tworzą Narodowy Bank Polski, Komisja Nadzoru Finansowego, Bankowy Fundusz Gwarancyjny i Minister Finansów. Dodatkowo, BGK podlega w zakresie swojej działalności kontroli Najwyższej Izby Kontroli.

Szczególny status prawny banków państwowych i tym samym BGK, był przedmiotem analizy jedynie w komentarzach do Prawa bankowego. W doktrynie nauk prawnych nie zajmowano się przy tym jego „rozwojową” rolę. Z tego względu wybór tematu dysertacji należy uznać za trafny, a samą pracę za ważną i potrzebną, także z uwagi na potrzeby praktyki. Autor rozumie złożoność rozważanych problemów. Bardzo dobrze je identyfikuje i poddaje krytycznej analizie.

Tytuł rozprawy doktorskiej jest sformułowany prawidłowo, w sposób zwarty i komunikatywny, trafnie oddaje treść rozważań zawartych w pracy.

II. Cel rozprawy, tezy i metody badawcze

Praca ma rozbudowany wstęp, który bardzo dobrze już od początku porządkuje analizowaną problematykę, zakreślając szczegółowo zakres rozważanych problemów. Autor czytelnie przedstawia, co jest celem pracy, jest to mianowicie: „analiza i ocena regulacji prawnych ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (...) o charakterze *lex specialis* pod kątem zasadności ich funkcjonowania”. Swoją analizę Autor zamierza przeprowadzić „w odniesieniu do innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa krajowego, w szczególności ustawy – Prawo bankowe, a także rozwiązań prawnych funkcjonujących na poziomie Unii Europejskiej oraz prawa krajowego wybranych jej państw” (s.6). Ambitnym zadaniem, którego podejmuje się na tle tej analizy Autor jest – przygotowanie własnego projektu ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego, uwzględniający także wnioski z badań prawno-porównawczych funkcjonowania publicznych finansowych instytucji rozwoju w wybranych państwach Europy Środkowo-Wschodniej oraz analizy rozwiązań prawnych obowiązujących na poziomie Unii Europejskiej.

Ujęcie założeń i zagadnień badawczych oraz też nie budzi żadnych wątpliwości. Autor już od początku koncentruje swoje zamierzenia badawcze na celu funkcjonowania BGK a nie na zadaniach realizowanych przez ten bank w ramach istniejącej ustawy - zwłaszcza w kontekście jaki cel mają publiczne finansowe instytucje rozwoju w państwach członkowskich Unii Europejskiej (s. 7). Pozwala to w bardzo przejrzysty sposób pokazać i uzasadnić przyjętą metodologię badań – analizę rozwiązań w obszarach potrzebnych oraz zbędnych z punktu widzenia funkcjonowania publicznej finansowej instytucji rozwoju. Jako istotny element pracy naukowej tak zidentyfikowane problemy badawcze pozwalają „odkodować” sposób myślenia Autora i budowania przez Niego argumentacji zmierzającej do weryfikacji przyjętej

tezy, zgodnie z którą „w celu zapewnienia możliwości optymalnego funkcjonowania Banku Gospodarstwa Krajowego jako publicznej finansowej instytucji rozwoju istnieje konieczność zmiany obecnie obowiązujących w ustawie o BGK rozwiązań o charakterze *lex specialis*” (s. 8). Autor przyjmuje przy tym założenie, że pełnienie przez BGK roli publicznej finansowej instytucji rozwoju wymaga jedynie minimalnych rozwiązań o tym charakterze w odniesieniu do ustawy Prawo bankowe. Zakłada ponadto „niezasadność funkcjonowania i proponowania rozwiązań o charakterze *lex specialis* korzystnych z punktu widzenia możliwości ekspansji działań Banku Gospodarstwa Krajowego poprzez ograniczenie stosowania norm nadzorczych bądź wręcz ich niestosowanie w drodze rozwiązań prawa krajowego” (s. 9). Takie ukierunkowanie jest bardzo słuszne, bo w minionych latach sukcesywnie ze względu na specyfikę działalności BGK wprowadzano szereg wyłączeń od rozwiązań systemowych, co powoduje, że zakres i przedmiot działania banku jest rozległy i złożony, co może utrudniać jego dostosowanie do polityki gospodarczej państwa i wypełnianie celu „banku rozwojowego”.

Autor wskazuje w treści pracy jakimi metodami badawczymi się posługuje. Ze względu na charakter podjętego tematu posługuje się w pracy przede wszystkim analizą dogmatyczno-prawną, co jest prawidłowe i naturalne w pracach z dyscypliny nauki prawne.

Konstrukcja rozprawy jest prawidłowa, co ułatwia powiązanie rozważanych treści w kolejnych rozdziałach z osiągniętymi konkluzjami. Bardzo dobrze, że Autor bezpośrednio w zakończeniu każdego rozdziału dokonał podsumowania i wskazał na najważniejsze ustalenia, to świadczy o Jego dobrym warsztacie naukowym. Umożliwia to Autorowi formułowanie wniosków odnoszących się bezpośrednio do przedstawianych zagadnień. Należy przy tym wysoko ocenić to, że Autor bardzo dobrze porusza się po prawie finansowym, prawie finansów publicznych i prawie rynku finansowego, które łączą w sobie regulacje o bardzo różnej hierarchii i mocy prawnej, co nie zawsze powoduje łatwość w ich prawidłowej interpretacji. Autor taką łatwość posiada, co pozwala mu na bardzo ciekawą argumentację prowadzonych wywodów i osiągniętych konkluzji.

III. Treść i konstrukcja rozprawy

Przyjęty przez Autora układ dysertacji odznacza się spójnością i logicznie uzasadnionym układem rozdziałów. Treść rozprawy liczącej 239 stron ujęta jest w pięciu rozdziałach; są to: I Możliwość prowadzenia działalności „publicznej

finansowej instytucji rozwoju" w aspekcie regulacji prawa krajowego oraz Unii Europejskiej; II Przykłady funkcjonowania publicznych finansowych instytucji rozwoju w wybranych państwach Europy Środkowo-Wschodniej; III Uwarunkowania i podstawy prawne funkcjonowania banków państwowych w Polsce; IV Pierwotne rozwiązania prawne tworzące Bank Gospodarstwa Krajowego, V Analiza obowiązujących przepisów regulujących działalność Banku Gospodarstwa Krajowego. W Zakończeniu pracy zestawione są wnioski końcowe.

Bardzo duże znaczenie dla zasadności przyjętej tezy mają analizy prawno-porównawcze funkcjonowania publicznych finansowych instytucji rozwoju w innych – wybranych przez Autora państwach.

Jako wynik swoich badań i efekt przeprowadzonych analiz, Autor załączniku nr 1 do rozprawy, przedstawia autorski projekt ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego wraz z uzasadnieniem, spełniając tym samym założony cel badawczy.

IV. Ogólna ocena merytoryczna treści rozprawy

Jednoznacznie należy uznać, że recenzowana rozprawa doktorska ma oryginalny charakter oraz dotyczy zagadnień doniosłych z punktu widzenia prawa finansowego i prawa rynku finansowego.

Najważniejszą wartością rozprawy jest to, że Autor w wyniku dokonanej analizy dotychczasowego statusu prawnego Banku Gospodarstwa Krajowego przedstawia autorski projekt ustawy o BGK wraz z uzasadnieniem. To nowatorskie ujęcie funkcjonowania BGK ma charakter kompleksowy, wpisując nowe cele działalności banku w obszar stabilności i rozwoju rynku finansowego i całego systemu finansowego.

Co warto podkreślić, stabilność finansowa stała się kluczowym pojęciem dla analizy i wykładni regulacji prawnych na rynku finansowym i w finansach publicznych, zwłaszcza po globalnym kryzysie finansowym z 2008 roku. Stabilność finansowa jest kluczowym elementem polityki gospodarczej danego kraju, wpływa na rozwój systemu finansowego, ma kapitalne znaczenie dla zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Stabilność finansowa jako konstytucyjne dobro wspólne wyrażona jest poprzez sprawiedliwość społeczną, której przejawem są m.in.: tworzenie warunków zdrowego i stabilnego rozwoju gospodarczego. W takim synkretycznym rozumieniu stabilność finansowa może być postrzegana zarówno z punktu

widzenia dbałości o dobro wspólne – wzrost gospodarczy, dobrobyt społeczny i bezpieczeństwo finansowe - kluczowe dla funkcjonowania państwa, jak i urzeczywistnienia sprawiedliwości społecznej a zatem np. ponoszenia kosztów przywracania stabilności finansowej podczas kryzysów finansowych.

Autor w sposób przekonujący uzasadnia, że rozwiązania odnoszące się do bankowych regulacji ostrożnościowych (unijnego rozporządzenia CRR) oraz *soft law* powinny stanowić najważniejsze przesłanki tworzenia i funkcjonowania publicznych finansowych instytucji rozwoju. Wśród nich za najważniejsze uznaje prowadzenie działalności w zidentyfikowanej luce rynkowej oraz brak charakteru uprzywilejowanego w stosunku do podmiotów działających na zasadach rynkowych.

Autor w wielu miejscach pracy zwraca uwagę na konieczność systemowego i funkcjonalnego podejścia do interpretacji prawa w zakresie funkcjonowania, czego wynikiem jest wiele istotnych postulatów *de lege ferenda* sformułowanych we wnioskach końcowych i mających kluczowe znaczenie dla stworzonego przez Niego projektu ustawy o BGK.

Autor niemal wszystkie swoje ustalenia konfrontował ze stanowiskami doktryny, praktyki, orzecznictwa. Jest to bardzo pożądanym u naukowców wyraz szacunku dla dorobku nauki oraz praktyki stosowania prawa.

Zastosowane metody badawcze oraz prawidłowy dobór literatury, źródeł normatywnych i orzeczeń umożliwiły sformułowanie przez Autora trafnych wniosków i ocen, a także postulatów *de lege ferenda*. Dlatego też uznać należy, że recenzowana dysertacja stanowi bardzo udane przedsięwzięcie naukowe i świadczy o dużych umiejętnościach badawczych jej Autora.

V. Ocena szczegółowa treści rozprawy

Pierwszy rozdział dysertacji stanowi wprowadzenie do tematyki funkcjonowania publicznych finansowych instytucji rozwoju. Autor dokonał w nim przeglądu ustawodawstwa krajowego i Unii Europejskiej, poszukując najbardziej trafnego opisu definicyjnego statusu i zakresu działalności publicznych finansowych instytucji rozwoju. Dużo uwagi poświęcił Autor analizie znaczenia pojęcia „społeczna gospodarka rynkowa”, co stanowi konstytucyjne ramy do funkcjonowania takich instytucji w polskim systemie prawnym. Podkreślić należy, że szczególny reżim prawny rynku finansowego oznacza poddanie go szczególnej organizacji i nadzorowi ze strony państwa i to właśnie w sferze funkcjonowania rynku finansowego regulacyjna

interwencja państwa była i jest największa. Pozostawienie bowiem regulacji tego rynku tylko mechanizmowi rynkowemu nie jest rozwiązaniem optymalnym, może zaburzyć funkcjonowanie systemu finansowego państwa, a także z pewnością nie służy realizacji określonych potrzeb społecznych, niemożliwych do spełnienia przy całkowicie swobodnym funkcjonowaniu praw rynkowych. Dobrze rozwinięty rynek finansowy sprzyja wzrostowi gospodarczemu i stabilności finansowej. Gwarantem tej stabilności i bezpieczeństwa są odpowiednio dobrze uregulowane instytucje, także takie które wspierają skoordynowane działania sprzyjające prorozwojowym zmianom systemu społeczno-gospodarczego. Ważne jest uwzględnienie przez Autora właśnie tych wątków aksjologicznych. Na konieczność sięgnięcia do źródeł i uwzględnienia wartości w regulacji systemu finansowego zwraca także uwagę coraz częściej Unia Europejska, aktywnie włączając się w budowę gospodarki na rzecz dobra wspólnego oraz wdrażając całościowe podejście do zrównoważonego rozwoju i celów zrównoważonego rozwoju.

Nie ma jednolitych standardów prawnych w zakresie działalności banków prorozwojowych/publicznych instytucji rozwoju na gruncie prawa UE i krajów członkowskich, ale nie ulega wątpliwości, że kształtuje się w tym zakresie tzw. dobra praktyka, o czym zresztą wspomina sam Autor na str. 15 (Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2015 r. COM/2015/0361 final; *Public Financial Institutions in Europe*. European Association of Public Banks). Myślę, że pogłębienie rozważań i przedstawienia szerszego katalogu dobrych praktyk chociażby m.in. właśnie European Association of Public Banks, byłoby tutaj bardzo korzystne i poznawczo interesujące. To właśnie rozwiązania *soft law* wydają się być bardziej użyteczne przy tworzeniu i ustalaniu zasad funkcjonowania publicznych finansowych instytucji rozwoju.

O przykładach publicznych finansowych instytucjach rozwoju funkcjonujących w państwach Europy Środkowej i Wschodniej pisze Autor w rozdziale drugim. Aby jak najlepiej „dopasować” status prawny i cel działania takiej instytucji w Polsce, do analizowanej grupy państw wybiera te z Europy Środkowo-Wschodniej (tj. Bułgarię, Chorwację, Czechy, Litwę, Łotwę, Słowację, Słowenię i Węgry), które tak jak Polska przeszły transformację ustrojową i gospodarczą. Takie podejście jest moim zdaniem uzasadnione i daje Autorowi pole do własnych rekomendacji co do zastosowania najlepszych rozwiązań. Najważniejszym z nich, zgodnym z założeniami i celami badawczymi jest uznanie, że publiczna finansowa instytucja rozwoju powinna mieć status podmiotu prowadzącego działalność bankową, regulowaną i licencjonowaną przez prawo.

W trzecim rozdziale Autor przeprowadza analizę obowiązujących przepisów ustawy Prawo bankowe, w odniesieniu do specyfiki statusu prawnego banków państwowych. Służy to uzasadnieniu wyboru właśnie tej szczególnej formy prawnej dla funkcjonowania Banku Gospodarstwa Krajowego jako publicznej finansowej instytucji rozwoju. Autor w sposób udany i dobrze uzasadniony dowiódł, że niektóre z obowiązujących unormowań z obszaru statusu prawnego BGK powinny ulec zmianie.

Analizie regulacji prawnych, na podstawie których został utworzony i prowadzi działalność przed II wojną światową Bank Gospodarstwa Krajowego poświęcony jest czwarty rozdział dysertacji. Taka historyczna analiza umożliwia Autorowi uzasadnione stwierdzenie, że BGK od początku istnienia powołany został jako bank - publiczna finansowa instytucja rozwoju, której głównym zadaniem było wspieranie polityki gospodarczej państwa (s.109).

Ze względu na tematykę pracy kluczowe znaczenie dla celu i tezy pracy ma rozdział piąty. Zawiera on szczegółową analizę obowiązujących przepisów ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego w kontekście ich charakteru *lex specialis*, co uzasadnić ma odrębną regulację statusu prawnego BGK jako publicznej finansowej instytucji rozwoju. Autor przekonująco argumentując, identyfikuje główne problemy prawne, wiążące się ze statusem prawnym Banku Gospodarstwa Krajowego, zawierając swoje komentarze w przejrzystym układzie tabelarycznym do każdego z artykułów obecnie obowiązującej ustawy o BGK. Co ważne, komentarze i propozycje Autora formułowane są z uwzględnieniem Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 283). Zdecydowanie zgadzam się z generalnym podejściem, by nowa - projektowana przez Autora - ustawa o Banku Gospodarstwa Krajowego nie zawierała rozbudowanego katalogu rozwiązań o charakterze *lex specialis* nadających odmienne stosowanie norm ostrożnościowych czy też możliwości inwestycyjnych od banków komercyjnych. Tu Autor jest bardzo konsekwentny, stawiając „cel” funkcjonowania publicznej finansowej instytucji rozwoju jako podstawowy element regulacji prawnej statusu takiej instytucji w odróżnieniu od instytucji finansowych prowadzących działalność wyłącznie na zasadach rynkowych z nastawieniem na maksymalizację zysku/wartości. Zgadzam się także z generalną konkluzją o odpowiedzialności państwa za działalność publicznych finansowych instytucji rozwoju, co wiąże się z pełnym gwarantowaniem przez państwo zobowiązań takiej instytucji.

Akceptując generalnie uzasadnienie postulowanych zmian ustawy, odniosę się tylko do kilku kwestii.

Przy nazwie banku, Autor postuluje dodanie informacji o promocyjnym używaniu nazwy „Publiczny Bank Rozwoju” – trzeba jednak pamiętać, że zgodnie z dyrektywą CRDIV (art. 19) bank powinien na całym obszarze UE jednej nazwy, wskazując także na ryzyko powstania nieporozumienia, co do identyfikacji instytucji kredytowych.

Bardzo ciekawie odniósł się Autor do kwestii objęcia działalności BGK zakresem unijnego pakietu bankowego – dyrektywy CRDIV oraz rozporządzenia CRR, uznając za niezbędne systemowe „włączenie” BGK do stosowania tych regulacji. Przypomnieć bowiem trzeba, że to w trakcie negocjacji sfery „Swobody świadczenia usług” traktatu akcesyjnego strona polska wniosowała o wyłączenie BGK spod działania dyrektyw bankowych, deklarując specyficzne ukierunkowanie działalności BGK na wykonywanie określonych zadań zleconych państwu. Strona unijna zaakceptowała to stanowisko. Co więcej takie pełnienie roli instrumentu polityki finansowej państwa jest uzasadnieniem dla wyłączenia z pakietu bankowego CDRIV/CRR takich podmiotów przez inne kraje, wskazując tu najbardziej rozpoznawalne - w Niemczech: "Kreditanstalt für Wiederaufbau", w Hiszpanii: "Instituto de Crédito Oficial"; we Francji: "Caisse des dépôts et consignations"; we Włoszech: "Cassa di risparmio e prestiti".

W kontekście celu i roli publicznych finansowych instytucji rozwoju, biorąc pod uwagę systemowe znaczenie BGK, ciekawi mnie zdanie Autora na temat jego znaczenia dla stabilności fiskalnej. Tworzenie funduszy pozabudżetowych, z których finansowane są szerokie programy wsparcia, ograniczają przejrzystość finansów publicznych i nie są wliczane do państwowego długu publicznego, ale jednocześnie zwiększają elastyczność polityki fiskalnej w okresach turbulencji i kryzysów.

W tym kontekście zagadnieniem, które budzi zainteresowanie, a zostało tylko zasygnalizowane w pracy jest relacja publicznej finansowej instytucji rozwoju z budżetem państwa. Czy doświadczenia Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie wykorzystania środków przekazanych z budżetu państwa na rzecz funduszy obsługiwanych przez BGK (w tym największego funduszu przeciwdziałania Covid-19) mogą być pomocne w ustaleniu ram takiej relacji? Także biorąc pod uwagę fakt ujmowania – według metodologii UE - w długi sektora instytucji rządowych i samorządowych zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zadań państwa ze środków funduszy pozabudżetowych obsługiwanych przez BGK a jednocześnie nie zaliczanie tego zadłużenia do długu publicznego obliczanego według metodologii krajowej? I jak odnosi się do tego możliwość dokapitalizowania „na bieżąco” BGK skarbowymi papierami wartościowymi bez uwzględniania limitów zadłużenia w ustawie budżetowej?

VI. Dobór źródeł i strona formalna rozprawy

Rozprawa doktorska jest starannie zredagowana. Nie zawiera błędów ani sprzeczności, napisana jest komunikatywnie.

Rozprawa jest dobrze udokumentowana poglądami doktryny, umiejętnie dobranymi aktami prawnymi oraz materiałami źródłowymi. Bibliografia pracy nie jest obszerna, ale wystarczająca do dokonania potrzebnych ustaleń, głównie przecież o charakterze dogmatyczno-prawnym: jest to blisko 60 pozycji książkowych i artykułów naukowych, ponad 120 źródeł prawa, krajowego, europejskiego i innych państw oraz dokumentów instytucji regulacyjnych i nadzorczych. Można w tym zakresie jedynie podnieść, że w stosunkowo małym stopniu Autor wykorzystuje pozycje obcojęzyczne, a przy ujednoczeniu tematyki rynku finansowego i funkcjonowania banków na poziomie UE, także tych o charakterze *developent banks* jest to temat dość dobrze rozwinięty w międzynarodowych bazach bibliograficznych.

VII. Konkluzja

Wybór tematu, koncepcja badawcza, dokonane ustalenia oraz wnioski dokonane przez Autora zasługują na wysoką ocenę. Przedłożona przez Sebastiana Skuzę rozprawa doktorska pt.: *Status prawny Banku Gospodarstwa Krajowego jako publicznej finansowej instytucji rozwoju* – stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i potwierdza ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w zakresie prawa – prawa finansowego, prawa rynku finansowego, prawa bankowego oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia przez Niego pracy naukowej. Tym samym odpowiada ona wymaganiom stawianym pracom doktorskim wskazanym w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742). Z tych względów istnieje, w mojej ocenie, podstawa do podjęcia dalszych stadiów postępowania, zmierzających do nadania Panu Sebastianowi Skuzie stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.